

Sygn. akt VIII Gz 462/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Piotr Sałamaj

SR del. Rafał Lila (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko B. C.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 6 września 2017 roku, sygn. akt: X GC 1198/17 w przedmiocie oddalenia wniosku o ograniczenie zabezpieczenia

postanawia:

oddala zażalenie.

SSO Piotr Sałamaj SSO Agnieszka Woźniak SSR del. Rafał Lila

UZASADNIENIE

Na skutek pozwu wniesionego przez M. M. o zapłatę kwoty 17.195,40 zł wraz z odsetkami Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał 24 listopada 2016 roku nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. W dniu 21 stycznia 2017 roku komornik sądowy dokonał zajęcia rzeczy ruchomych. Pozwana wskazała, że zajęte ruchomości przedstawiają następujące wartości:

- a) młot burzący - 19.000 zł,
- b) zagęszczarka do gruntu - 3.000 zł,
- c) zagęszczarka do gruntu - 1.800 zł,
- d) łyżka do koparki - 1.000 zł,
- e) kontener socjalny - 12.000 zł.

Po wniesieniu zarzutów pozwana pismem z dnia 6 marca 2017 roku wniosła o ograniczenie zabezpieczenia poprzez skierowanie postępowania zabezpieczającego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie jedynie do zajętych rzeczy ruchomych.

Powód wniósł o oddalenie wniosku o ograniczenie zabezpieczenia.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 6 września 2017 roku, wydanym po przeprowadzeniu rozprawy, Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej B. C. o ograniczenie zabezpieczenia. W uzasadnieniu przywołał treść art. 492 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 742 § 1 k.p.c. wskazując, że na mocy odesłania zawartego w przepisie art. 492 § 2 k.p.c. norma art. 742 § 1 k.p.c., zgodnie z którą obowiązany może w każdym czasie żądać uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia, ma zastosowanie także w przypadku nakazów zapłaty wydanych w postępowaniu nakazowym. Uznając, że zasadność żądania uwarunkowana jest wykazaniem zmian jakie nastąpiły w stanie faktycznym sprawy, stanowiącym przesłanki wydania orzeczenia o udzieleniu zabezpieczenia Sąd zauważył, że pozwana nie wykazała, aby zajęte ruchomości, tj. młot burzący, zagęszczarka gruntu, łyżka koparki i kontener socjalny rzeczywiście były warte łącznie 36.000zł. Brak jest również dowodów, że wartość taka znajduje odzwierciedlenie w realiach rynkowych tzn., że ruchomości te mogłyby zostać sprzedane za podaną kwotę, która pozwoliłaby na zaspokojenie wierzyciela. (...) charakter sprzętu oraz podleganie amortyzacji wskutek wykorzystywania do prowadzonej działalności gospodarczej także podważają twierdzenie, że ograniczenie zabezpieczenia wyłącznie do ruchomości umożliwi ewentualne zaspokojenie się ze środków uzyskanych z ich sprzedaży.

We wniesionym 5 października 2017 roku zażaleniu pozwana zaskarżyła w całości ww. postanowienie i wniosła o jego zmianę poprzez ograniczenie zabezpieczenia zgodnie z jej wnioskiem oraz domagała się zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie przepisu art. 742 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w przyjęciu, że nie zmieniła się przyczyna zabezpieczenia. Podkreśliła, że zajęcie rachunków bankowych oraz wierzytelności przysługujących jej z tytułu realizacji projektów i inwestycji w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa (...) stanowi nadmierne obciążenie i utrudnia prowadzenie działalności gospodarczej. Dobrowolnie wskazane przez nią rzeczy ruchome, z racji specjalistycznego przeznaczenia, osiągają wartości rynkowe oszacowane przez pozwaną. Są to przedmioty znajdujące odbiorców na rynku, na którym funkcjonuje znaczna ilość przedsiębiorców o tożsamej działalności, co działalność pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wskazał prawidłową podstawę prawną rozstrzygnięcia. Na mocy odesłania zawartego w przepisie art. 492 § 2 k.p.c. norma art. 742 § 1 k.p.c., znajdująca zastosowanie do nakazów zapłaty wydanych w postępowaniu nakazowym, pozwala na żądanie przez obowiązane uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia.

Wniosek strony pozwanej o ograniczenie zabezpieczenia wynikającego z nakazu zapłaty może dotyczyć zmniejszenia zakresu określonego przez powoda sposobu zabezpieczenia i to zarówno, co do rodzaju zastosowanych sposobów zabezpieczenia, jak i ich rozmiaru.

Zgodnie z przyjętą linią orzecniczą podstawą wniosku złożonego w trybie powołanego powyżej przepisu może być odpadnięcie lub zmiana podstawy zabezpieczenia. Zasadność żądania w tym przedmiocie, opartego na twierdzeniu, że odpadła lub zmieniła się przyczyna zabezpieczenia, uwarunkowana jest więc wykazaniem zmian, jakie nastąpiły w stanie faktycznym sprawy stanowiącym przesłanki udzielenia zabezpieczenia.

Odpadnięcie przyczyny zabezpieczenia ma przy tym miejsce między innymi wówczas, gdy ustanie obawa, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie bądź też wobec zmiany okoliczności faktycznych (uzyskanie przez uprawnionego zabezpieczenia materialnoprawnego, polepszenie się kondycji finansowej obowiązane) nie istnieje już problem zapewnienia wykonalności orzeczenia lub na skutek

dotychczasowego postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie roszczenie uprawnionego utraciło w całości lub w części swoją wiarygodność itp.

Na tego rodzaju zmiany, w tym zwłaszcza na polepszenie kondycji finansowej bądź uzyskanie wystarczającego zabezpieczenia materialnoprawnego przez powoda, pozwana nie wskazała. W tutejszym Sądzie Okręgowym w ostatnim czasie było lub jest rozpoznawanych ponad dwadzieścia zażaleń w sprawach, w których B. C. występowała po stronie pozwanej. Okoliczność ta nie prowadzi do wniosku o stabilnej sytuacji ekonomicznej.

Zmiana przyczyny zabezpieczenia zachodzi natomiast w sytuacji, gdy dotychczasowy sposób zabezpieczenia stał się nadmiernie uciążliwy dla dłużnika, a inny sposób zapewnia wierzycielowi należyłą ochronę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 sierpnia 1989 r., II CZ 135/89, Legalis nr 26757; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 28 marca 2014 r., I ACz 85/14, Lex nr 1451757).

Pozwana powołując się na powyższe, wskazała na nadmierną uciążliwość zastosowanych sposobów zabezpieczenia w postaci zajęcia rachunków bankowych.

Niewątpliwie zastosowane względem pozwanej sposoby zabezpieczenia wpływają na prowadzenie przez nią przedsiębiorstwa. Jest to jednak dolegliwość nierozzerwalnie związana z zabezpieczeniem.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego co do niemożności zaakceptowania twierdzenia, że wskazany przez pozwaną sposób zabezpieczenia polegający jedynie na zajęciu ruchomości, tj. młota burzącego, zagęszczarki do gruntu, łyżki do koparki oraz kontenera socjalnego, zapewni wierzycielowi należyłą ochronę.

Skoro pozwana wnosiła o ograniczenie zabezpieczenia jedynie do zajęcia wskazywanych ruchomości, powinna wykazać, że wskazany przez nią sposób zabezpieczenia w pełni zdoła ochronić roszczenie wynikające z nakazu zapłaty. Pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, które potwierdzałyby aktualną wartość zajętych ruchomości. Podawane przez nią wartości poszczególnych rzeczy nie podlegały zatem jakiegokolwiek procesowej weryfikacji. W tym względzie przyjąć należy za powodem, że wskazana wartość ruchomości ma charakter jedynie szacunkowy i nie oddaje cen realnych, po jakich komornik dokona ich zbycia w toku ewentualnej egzekucji. W aktualnym stanie sprawy trudno też zidentyfikować wartość użytkową tych rzeczy, a przez to oszacować potencjalne zainteresowanie ich nabyciem w toku egzekucji. Nadto ryzyko gwałtownego spadku wartości tych ruchomości, a nawet ryzyko spadku wartości jedynie na skutek upływu czasu, w połączeniu z ograniczoną liczbą potencjalnych nabywców, uzasadniają uznanie, że ograniczenie zabezpieczenia wyłącznie do ruchomości przedstawionych przez pozwaną w treści wniosku może nie być wystarczające dla umożliwienia uprawnionemu ewentualnego zaspokojenia się ze środków uzyskanych z ich sprzedaży.

Z tych względów za nieuzasadniony uznano zarzut pozwanej, że jedynie ze względu na ogólną wartość wszystkich zajętych ruchomości – przekraczającą zakres żądania strony powodowej – powód niewątpliwie zaspokoi swoje roszczenie. W ocenie Sądu nie sposób ustalić, zwłaszcza na przyszłość, które ruchomości i w jakim stopniu stracą na wartości, w odniesieniu do których trudne będzie znalezienie nabywców.

Z przyczyn powyżej opisanych zarzut naruszenia art. 742 § 1 k.p.c. uznać należało za nieuzasadniony. W konsekwencji zażalenie pozwanej uznano za niezasadne i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalono.

SSO Piotr Sałamaj SSO Agnieszka Woźniak SSR del. Rafał Lila

Sygn. akt VIII Gz 462/17

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)